

Modified Checklist for Autism in Toddlers, Revised with Follow-Up

(M-CHAT-R/F)^{TM}

Acknowledgement: We thank Joaquin Fuentes, M.D. for his work in developing the flow chart format used in this document.

For more information, please see www.mchatscreen.com or contact Diana Robins at DianaLRobins@gmail.com

Translation in Greek by Panagiota Pervanidou, MD, Ass Professor of Developmental and Behavioral Pediatrics and Gerasimos Makris, MD, MSc, Research Associate, Unit of Developmental and Behavioral Pediatrics, First Department of Pediatrics, School of Medicine, National and Kapodistrian University of Athens, "Aghia Sophia" Children's Hospital, Athens, Greece, 2017, with permission from the authors for clinical, educational and research use.

Για την παρούσα Ελληνική μετάφραση έχει χορηγηθεί άδεια για κλινική, εκπαιδευτική και ερευνητική χρήση από τους συγγραφείς στους Παναγιώτα (Νένη) Περβανίδου και Γεράσιμο Μακρή, Μονάδα Αναπτυξιακής & Συμπεριφορικής Παιδιατρικής, Α΄ Παιδιατρική Κλινική, Ιατρική Σχολή Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο Παιδων «Η Αγία Σοφία», Αθήνα.

Άδεια χρήσης του M-CHAT-R/F™

Το Τροποποιημένο Ερωτηματολόγιο για τον Αυτισμό σε Νήπια, Αναθεωρημένο, με Επαναξιολόγηση (The Modified Checklist for Autism in Toddlers, Revised with Follow-Up (M-CHAT-R/F; Robins, Fein, & Barton, 2009) είναι ένα ανιχνευτικό εργαλείο, 2 σταδίων, το οποίο βασίζεται σε αναφορές των γονέων και αφορά στην εκτίμηση του κινδύνου για Διαταραχή στο Φάσμα του Αυτισμού (ΔΦΑ). Το M-CHAT-R/F είναι διαθέσιμο για ελεύθερη λήψη για κλινικούς, ερευνητικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς. Η λήψη του M-CHAT-R/F και του σχετικού υλικού είναι εγκεκριμένα από το www.mchatscreen.com.

Το M-CHAT-R/F είναι ένα εργαλείο με κατοχυρωμένα πνευματικά δικαιώματα και η χρήση του πρέπει να είναι σύμφωνη με τις ακόλουθες οδηγίες:

- (1) Αντίγραφα του M-CHAT-R πρέπει να περιλαμβάνουν την ένδειξη της πνευματικής ιδιοκτησίας (© 2009 Robins, Fein, & Barton) στο τέλος του κειμένου. Δε μπορούν να γίνουν τροποποιήσεις στις ερωτήσεις, τις οδηγίες ή την σειρά των ερωτήσεων χωρίς την άδεια των συγγραφέων.
- (2) Το M-CHAT-R πρέπει να χορηγείται εξ' ολοκλήρου. Δεδομένα υποδεικνύουν ότι οποιοδήποτε υποσύνολο ερωτήσεων δεν έχει τις κατάλληλες ψυχομετρικές ιδιότητες.
- (3) Φορείς που ενδιαφέρονται για την αναπαραγωγή του M-CHAT-R/F σε έντυπη μορφή (π.χ. σε βιβλία ή περιοδικά) ή σε ηλεκτρονική μορφή ώστε να χρησιμοποιηθεί από άλλους (π.χ. ως μέρος ψηφιακής καταγραφής ιατρικών πληροφοριών ή μέρος άλλου πακέτου λογισμικού) πρέπει να επικοινωνήσουν με την Diana Robins ώστε να ζητήσουν σχετική άδεια (DianaLRobins@gmail.com).
- (4) Αν ανήκετε σε κάποιο ιατρείο και επιθυμείτε να καταχωρήσετε τις ερωτήσεις του πρώτου μέρους του M-CHAT-R στο ηλεκτρονικό ιατρικό αρχείο του ιατρείου σας, μπορείτε να το κάνετε. Ωστόσο, αν ποτέ θελήσετε να διανείμετε τη σχετική σελίδα εκτός του ιατρείου σας, παρακαλώ επικοινωνήστε με την Diana Robins για να ζητήσετε συμφωνία αδειοδότησης.

Οδηγίες Χρήσης

Το M-CHAT-R μπορεί να χορηγηθεί και να βαθμολογηθεί είτε στο πλαίσιο μιας τακτικής παιδιατρικής εξέτασης, είτε από εξειδικευμένους ή άλλος επαγγελματίες για τον υπολογισμό του κινδύνου για ΔΦΑ. Ο βασικό στόχος του M-CHAT-R είναι να μεγιστοποιήσει την ευαισθησία, δηλαδή να ανιχνεύει όσο το δυνατό περισσότερες περιπτώσεις ΔΦΑ. Επομένως, υπάρχει μεγάλη συχνότητα ψευδώς θετικών περιπτώσεων, που σημαίνει ότι από τα παιδιά τα οποία βαθμολογούνται θετικά για κίνδυνο ΔΦΑ, τελικά, δεν διαγιγνώσκονται όλα με ΔΦΑ. Για να λυθεί αυτό, οι συγγραφείς ανέπτυξαν τις ερωτήσεις επαναξιολόγησης (M-CHAT-R/F). Οι χρήστες του εργαλείου πρέπει να γνωρίζουν ότι ακόμη και με την επαναξιολόγηση ένα σημαντικό ποσοστό παιδιών που ανιχνεύονται θετικά στο M-CHAT-R δεν θα διαγνωστούν τελικά με ΔΦΑ. Ωστόσο, τα παιδιά αυτά είναι σε υψηλό κίνδυνο για άλλες αναπτυξιακές διαταραχές ή καθυστερήσεις και επομένως η αξιολόγηση έχει νόημα για κάθε παιδί που ανιχνεύεται θετικά. Το M-CHAT-R μπορεί να βαθμολογηθεί σε λιγότερο από δύο λεπτά. Οι οδηγίες βαθμολόγησης διατίθενται στην ιστοσελίδα <http://www.mchatscreen.com>. Σχετικά έγγραφα είναι επίσης διαθέσιμα για λήψη.

Αλγόριθμος Βαθμολόγησης

Για όλες τις ερωτήσεις εκτός από τις 2, 5 και 12, η απάντηση «ΟΧΙ» υποδηλώνει κίνδυνο για ΔΦΑ. Για τις ερωτήσεις 2, 5 και 12, η απάντηση «ΝΑΙ» υποδηλώνει κίνδυνο για ΔΦΑ. Ο ακόλουθος αλγόριθμος μεγιστοποιεί τις ψυχομετρικές ιδιότητες του M-CHAT-R:

ΧΑΜΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ: Συνολική Βαθμολογία 0-2. Αν το παιδί είναι μικρότερο από 24 μηνών, αξιολογήστε ξανά μετά τα δεύτερα γενέθλιά του. Δεν απαιτείται καμία περαιτέρω ενέργεια, εκτός εάν η παρακολούθηση αναδείξει κίνδυνο για ΔΦΑ.

ΜΕΣΑΙΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ: Συνολική Βαθμολογία 3-7. Χορηγήστε την επαναξιολόγηση [Follow-Up] (δεύτερο στάδιο του M-CHAT-R/F), ώστε να λάβετε επιπρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τις απαντήσεις εκείνες που υποδηλώνουν υψηλό κίνδυνο. Αν η βαθμολογία του M-CHAT-R/F παραμένει

2 ή είναι υψηλότερη, τότε το παιδί έχει ανιχνευθεί θετικά. Απαιτούμενη ενέργεια: παραπέμψτε το παιδί για διαγνωστική αξιολόγηση και αξιολόγηση καταλληλότητας για πρώιμη παρέμβαση. Αν η βαθμολογία στην επαναξιολόγηση είναι 0-1, το παιδί έχει ανιχνευτεί αρνητικά. Δεν απαιτείται καμία περαιτέρω ενέργεια, εκτός αν η παρακολούθηση υποδείξει κίνδυνο για ΔΦΑ. Στο παιδί πρέπει να χορηγηθεί ξανά ανιχνευτική δοκιμασία στις επόμενες τακτικές παιδιατρικές επισκέψεις.

ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ: Συνολική Βαθμολογία 8-20. Είναι αποδεκτό να παρακαμφθεί η επαναξιολόγηση και να παραπεμφθεί αμέσως το παιδί για διαγνωστική αξιολόγηση και αξιολόγηση καταλληλότητας για πρώιμη παρέμβαση.

M-CHAT-R™

Παρακαλώ απαντήστε αυτές τις ερωτήσεις σχετικά με το παιδί σας. Να αναφέρεστε στο πως το παιδί σας συμπεριφέρεται συνήθως. Αν έχετε δει το παιδί σας να παρουσιάζει μια συμπεριφορά λίγες φορές, αλλά συνήθως δεν συμπεριφέρεται με αυτόν τον συγκεκριμένο τρόπο, τότε παρακαλώ απαντήστε **όχι**. Παρακαλώ κυκλώστε την απάντηση **ναι** ή **όχι** για κάθε ερώτηση. Ευχαριστώ πολύ.

1. Αν δείξετε κάτι μέσα στο δωμάτιο, το κοιτάζει το παιδί σας; (Για Παράδειγμα , αν δείξετε ένα παιχνίδι ή ένα ζώο, το παιδί σας θα κοιτάξει το παιχνίδι ή το ζώο;)	Ναι	Όχι
2. Έχετε αναρωτηθεί ποτέ μήπως το παιδί σας δεν ακούει;	Ναι	Όχι
3. Παίζει το παιδί σας παιχνίδια προσποίησης, δηλαδή «στα ψέματα»; (Για Παράδειγμα , προσποιείται ότι πίνει από ένα άδειο φλιτζάνι, ότι μιλάει στο τηλέφωνο ή ότι ταιΐζει μια κούκλα ή ένα λούτρινο ζωάκι;)	Ναι	Όχι
4. Αρέσει στο παιδί σας να σκαρφαλώνει σε πράγματα; (Για παράδειγμα , έπιπλα, εξοπλισμός παιδικής χαράς ή σκάλες)	Ναι	Όχι
5. Κάνει το παιδί σας <u>ασυνήθιστες</u> κινήσεις με τα δάχτυλα του/της κοντά στα μάτια του/της; (Για Παράδειγμα , το παιδί σας κουνάει σπασμωδικά τα δάκτυλά του/ της κοντά στα μάτια του/της;)	Ναι	Όχι
6. Το παιδί σας δείχνει με το ένα δάχτυλο για να ζητήσει κάτι ή για να ζητήσει βοήθεια; (Για Παράδειγμα , να σας δείχνει ένα φαγώσιμο ή ένα παιχνίδι που δεν μπορεί να φτάσει)	Ναι	Όχι
7. Το παιδί σας δείχνει με το ένα δάχτυλο, ώστε να σας επιδείξει κάτι ενδιαφέρον; (Για Παράδειγμα , δείχνοντας ένα αεροπλάνο στον ουρανό ή ένα μεγάλο φορτηγό στον δρόμο)	Ναι	Όχι
8. Ενδιαφέρεται το παιδί σας για άλλα παιδιά; (Για Παράδειγμα , το παιδί σας κοιτάζει άλλα παιδιά, τους χαμογελάει ή πηγαίνει προς αυτά;)	Ναι	Όχι
9. Το παιδί σας, σας δείχνει πράγματα φέρνοντάς τα σε εσάς ή κρατώντας τα ώστε να τα δείτε- όχι για να το βοηθήσετε αλλά απλά για να το μοιραστεί μαζί σας; (Για Παράδειγμα , να σας δείξει ένα λουλούδι, ένα λούτρινο ζώο ή ένα παιχνίδι φορτηγό)	Ναι	Όχι
10. Ανταποκρίνεται το παιδί σας όταν φωνάζετε το όνομά του/της; (Για Παράδειγμα κοιτάζει προς τα πάνω, μιλάει ή «μπαμπαλίζει», ή σταματάει αυτό που κάνει όταν φωνάζετε το όνομά του/της;)	Ναι	Όχι
11. Όταν χαμογελάτε στο παιδί σας, εκείνος/η χαμογελάει πίσω σε εσάς	Ναι	Όχι
12. Αναστατώνεται το παιδί σας από καθημερινούς θορύβους; (Για Παράδειγμα , το παιδί σας φωνάζει ή κλαίει σε θορύβους όπως μια ηλεκτρική σκούπα ή η δυνατή μουσική;)	Ναι	Όχι
13. Το παιδί σας περπατάει;	Ναι	Όχι

14. Το παιδί σας, σας κοιτάζει στα μάτια όταν του/της μιλάτε, όταν παίζετε μαζί του/της ή όταν τον/την ντύνετε;	Ναι	Όχι
15. Προσπαθεί το παιδί σας να μιμηθεί πράγματα που κάνετε; (Για Παράδειγμα , να χαιρετίσει, να χτυπήσει παλαμάκια ή να κάνει έναν αστείο ήχο όταν τον κάνετε και εσείς)	Ναι	Όχι
16. Αν γυρίσετε το κεφάλι σας για να κοιτάξετε κάτι, το παιδί σας κοιτάζει γύρω για να δει τι κοιτάτε;	Ναι	Όχι
17. Προσπαθεί το παιδί σας να σας κάνει να τον/την κοιτάξετε; (Για Παράδειγμα , το παιδί σας, σας κοιτάζει ώστε να λάβει επιδοκιμασία ή λέει «δες» ή «κοίταξέ με»;	Ναι	Όχι
18. Το παιδί σας καταλαβαίνει όταν του/της λέτε να κάνει κάτι; (Για Παράδειγμα , χωρίς να δείξετε μπορεί το παιδί σας να καταλάβει «βάλε το βιβλίο πάνω στην καρέκλα» ή «φέρε μου την κουβέρτα»;	Ναι	Όχι
19. Αν συμβεί κάτι καινούργιο, το παιδί σας κοιτάζει το πρόσωπό σας ώστε να δει πως νιώθετε σχετικά με αυτό; (Για Παράδειγμα , αν ακούσει κάποιον παράξενο ή αστείο θόρυβο ή δει ένα καινούργιο παιχνίδι, θα κοιτάξει το πρόσωπό σας;	Ναι	Όχι
20. Αρέσουν στο παιδί σας οι δραστηριότητες που περιλαμβάνουν κίνηση; (Για Παράδειγμα , η κούνια ή το να αναπηδά στο γόνατό σας)	Ναι	Όχι